

Carl Lundberg Ordförande Svenska Bergsguiderorganisationen www.skitouringscandinavia.com

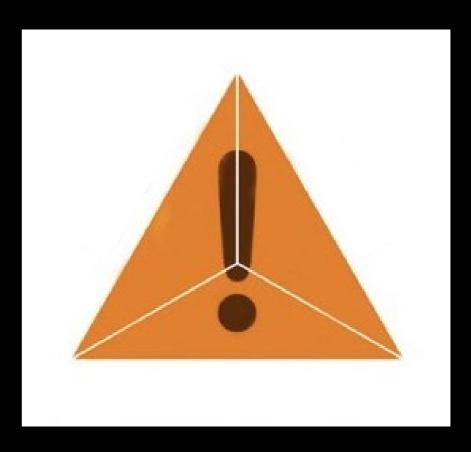
Klimatförändring i alpin miljö - orsak och verkan och hur påverkar det bergsguiden?

Klimatförändring i alpin miljö

- orsak och verkan och hur påverkar det bergsguiden?

- 30 min
- Definitoner
- Helhetsbilden
- Klimatförändringen i alpin miljö
- Orsak & verkan

Klimatförändring i norr

Medeltemphöjning slår hårdare reg

- 1,2 grader i Sverige sen 1880
- 1,5 graders höjning de senaste 25 åren på kalfjället
- 2,5 grader om man mäter på vintrarna

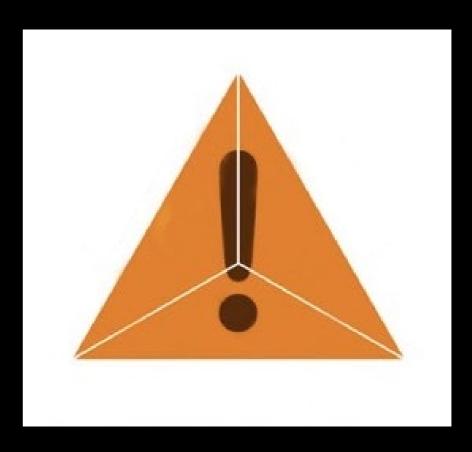

Alpin miljö

Klimatförändring i alpin miljö

- orsak och verkan och hur påverkar det bergsguiden?

- 30 min
- Definitoner
- Helhetsbilden
- Klimatförändringen i alpin miljö
- Orsak & verkan

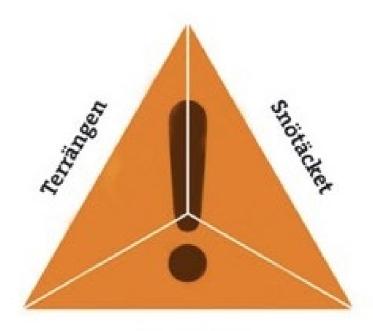
"Tre faktorer samverkar vid varje lavinolycka"

Tre faktorer samverkar vid varje lavinolycka

1. Terrängen, det måste vara brant för att det ska gå laviner.

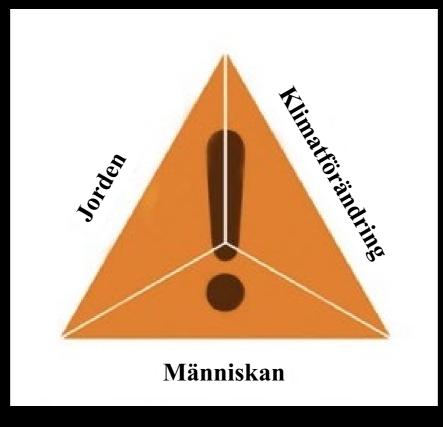
2. Snön, snön måste vara instabil. Ofta pratar man som om lavinfaran var lika överallt, men verkligheten är oftast en annan. Snön skiljer sig i olika väderstreck och höjd över havet och det gör lavinfaran också.

3. Människan, utan oss inga olyckor utan bara ett spännande naturfenomen.

Människan

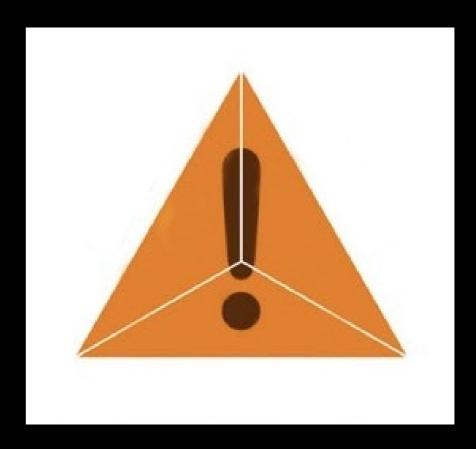
Tre faktorer samverkar vid varje klimatkonsekvens...

Klimatförändring i alpin miljö

- orsak och verkan och hur påverkar det bergsguiden?

- 30 min
- Definitoner
- Helhetsbilden
- Klimatförändringen i alpin miljö
- Orsak & verkan

Konsekvenser i alpin miljö

- 1. Glaciär
- 2. Permafrost-tapp
- 3. Vädermönster

1A Glaciär minskning

Gepatch Ferners glaciären, Österrike

Konsekvens:

- Nya rutter
- Nya insteg
- Nya farozoner (sprickor, branter, bergschrund)

Bilder från Bergsuf, 02 2015, Österreichischer Alpenverein, s.28-28, Foto: Martin-Stocker-Waldhuber

1A Glaciär minskning

BBC.COM

Climate change threatens 'most Alps glaciers'

By 2100, 92% of glaciers including popular ski resorts could be I...

1B Glaciär - kollaps

- 2022 Marmolada Serac Collapse
- rekordvärme
- 11 personer omkom

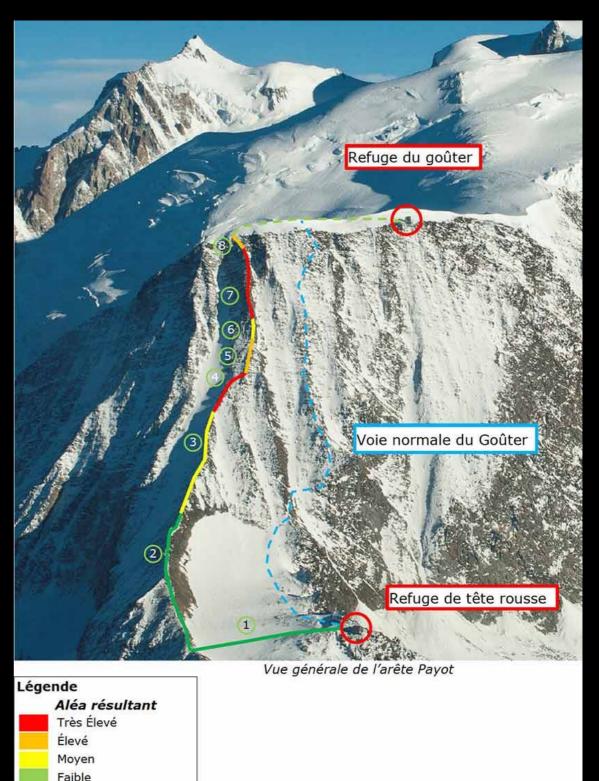
1B Glaciär - kollaps

Isfallsglaciären och Sylglaciären 2018

2A Permafrost-tapp

På klippa: Berget blir löst med stenslag som följd

Très Faible

2B Permafrost-tapp

På is/snö leder: Stenar/snö/is smälter ur och faller Pallins korridor, Kebnekaise 2010, 2 omkomna

3A Vädermönster

Vintervärme, Sarek April

3A Vädermönster

Vintervärme

3B Vädermönster

"Nya" vindriktningar + fler sällanhändelser Lyngen 1 april 2023, 4 döda

3C Vädermönster

SNÖSKRED

Lavin har gått i Åre – ingen person påträffad

Lavin - "för- och nackdelar"

Konsekvenser i alpin miljö

Sammanfattning:

- Sommar och vintertid
- Mera faror i alperna än i Skandinavien
- Svårt att planera
- Logistiska överraskningar och utmaningar
- Svårare att planera och analysera risker
- Otrygg arbetssituation och ökad arbetsbelastning, osäkrare inkomst

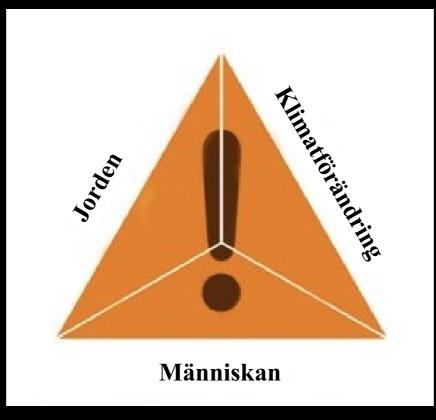
Klimatförändring i alpin miljö

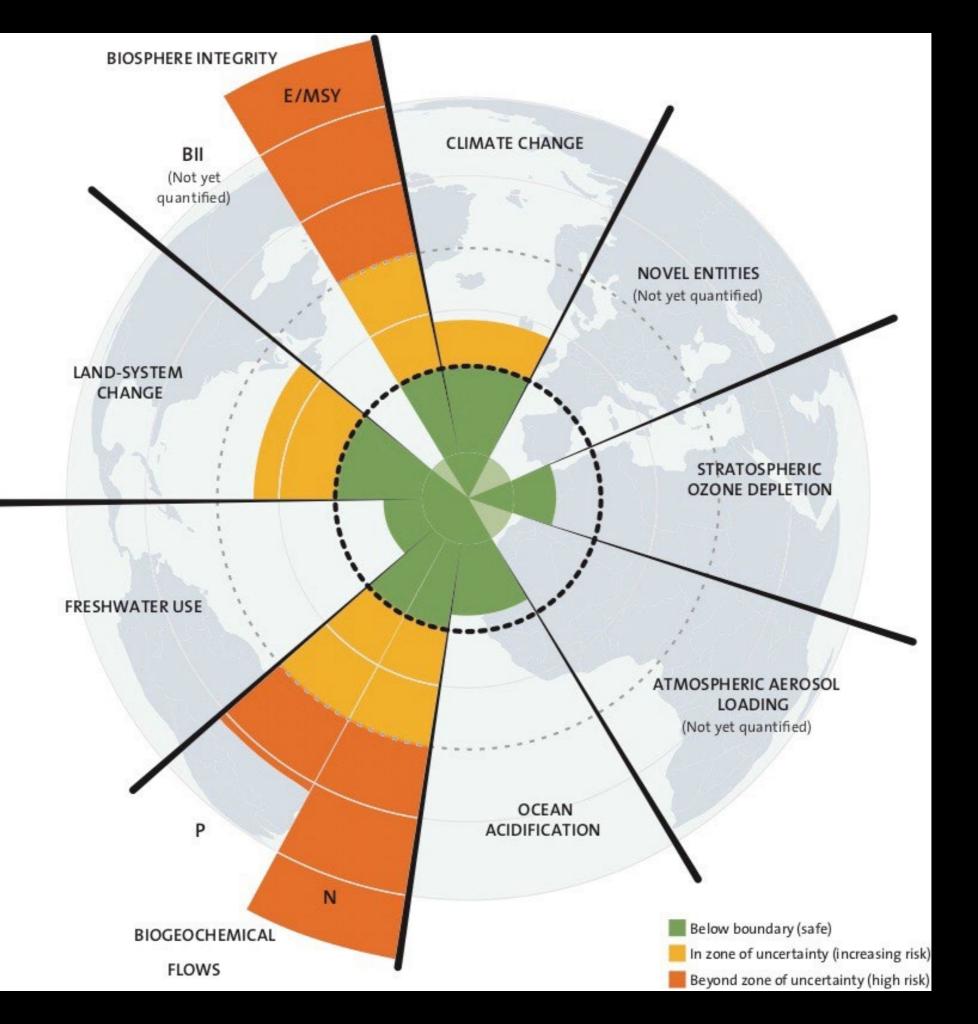
- orsak och verkan och hur påverkar det bergsguiden?

- 30 min
- Definitoner
- Helhetsbilden
- Klimatförändringen i alpin miljö
- Orsak & verkan

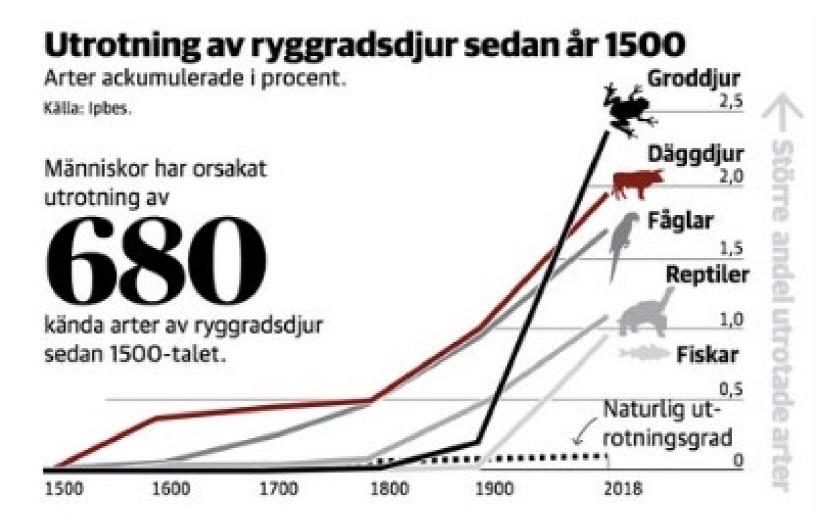

Klimatförädringarna

Exempel tippingpoint

- Landskapsomvandling, naturliga biotoper omvandlas till trädodling, livsmedelsproduktion eller utarmade landskap
- Klimatrelaterat. Arter klarar inte anpassning eller hinner inte anpassa sig

- Överexpolatering
- Miljöförstöring (gift, övergödning)
- Invasiva arter

Kolsänka i olika skogstyper

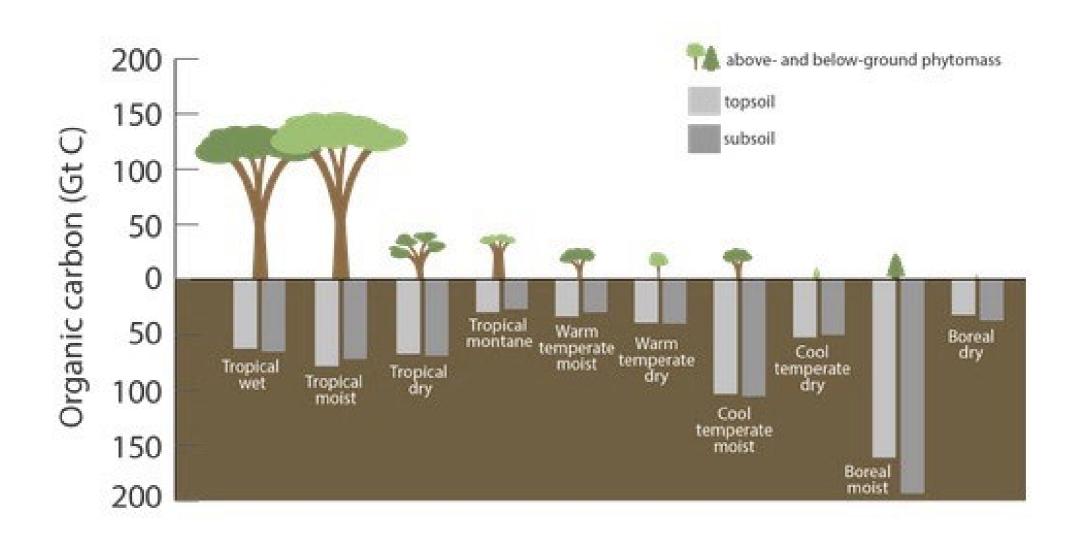
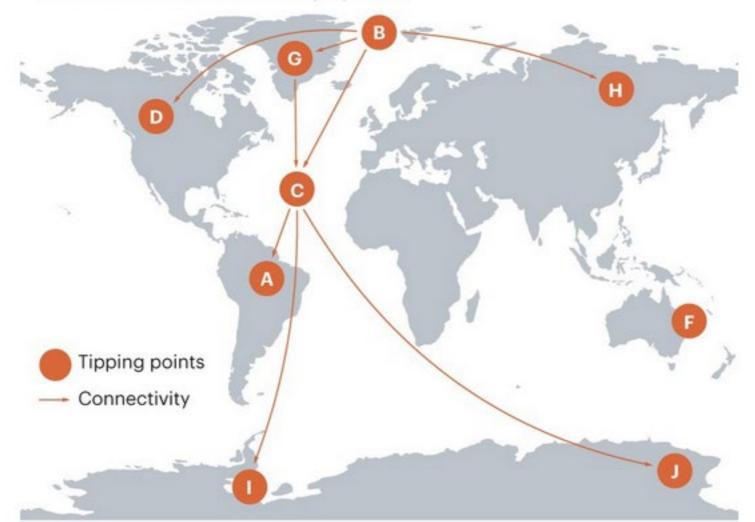

Figure: Carbon (Gt C) stored in ecosystems (based on Scharlemann et al., 2014).

Global tipping points

RAISING THE ALARM

Evidence that tipping points are under way has mounted in the past decade. Domino effects have also been proposed.

A. Amazon rainforest Frequent droughts

B. Arctic sea ice Reduction in area

C. Atlantic circulation In slowdown since 1950s **D. Boreal forest** Fires and pests changing

F. Coral reefs Large-scale die-offs

G. Greenland ice sheet Ice loss accelerating H. Permafrost Thawing

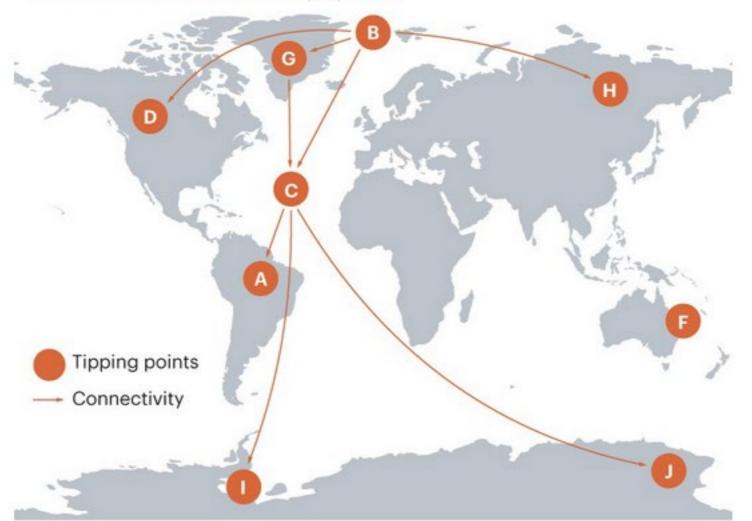
I. West Antarctic ice sheet Ice loss accelerating

J. Wilkes Basin, East Antarctica Ice loss accelerating

Global tipping points

RAISING THE ALARM

Evidence that tipping points are under way has mounted in the past decade. Domino effects have also been proposed.

A. Amazon rainforest Frequent droughts

B. Arctic sea ice Reduction in area

C. Atlantic circulation In slowdown since 1950s **D. Boreal forest** Fires and pests changing

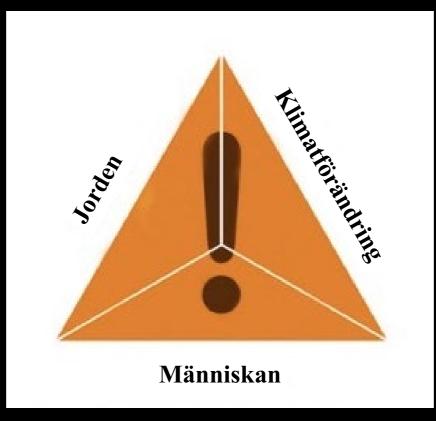
F. Coral reefs Large-scale die-offs

G. Greenland ice sheet Ice loss accelerating H. Permafrost Thawing

I. West Antarctic ice sheet Ice loss accelerating

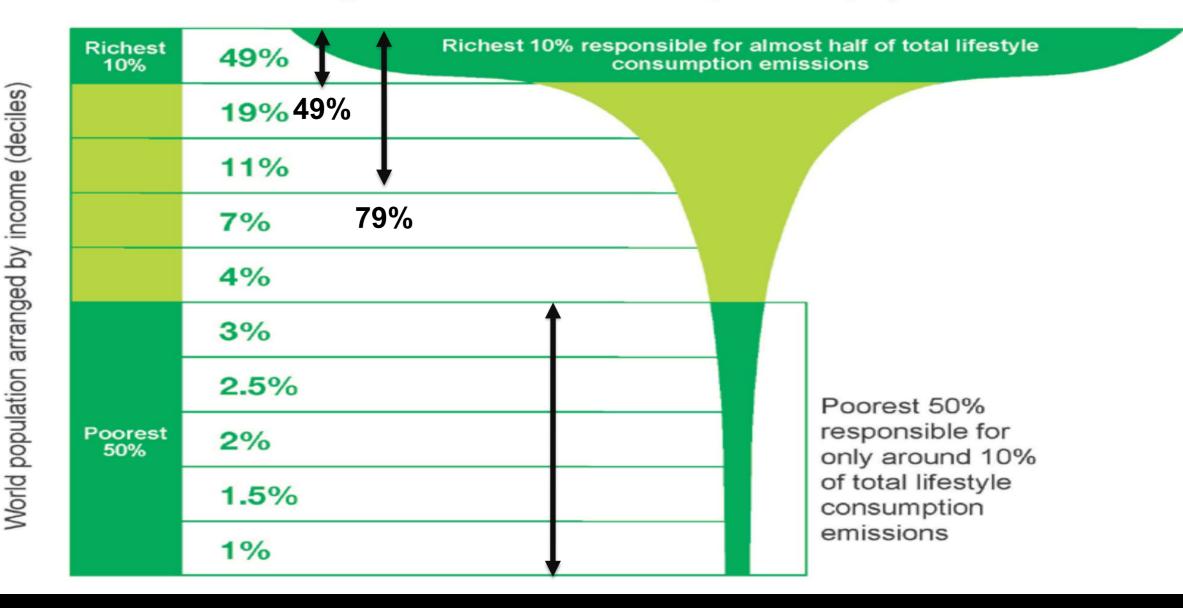
J. Wilkes Basin, East Antarctica Ice loss accelerating

Människan

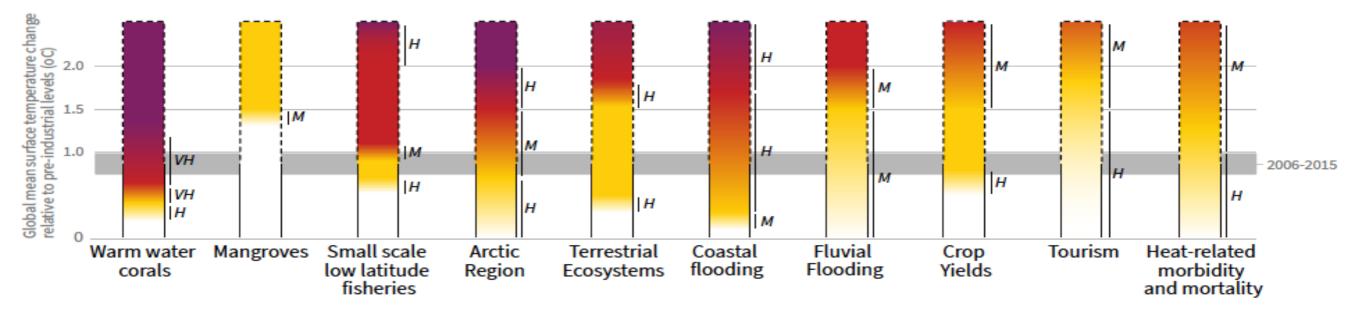
Vem släpper ut? Globala klyftor

Percentage of CO₂ emissions by world population

selected consequences of global w

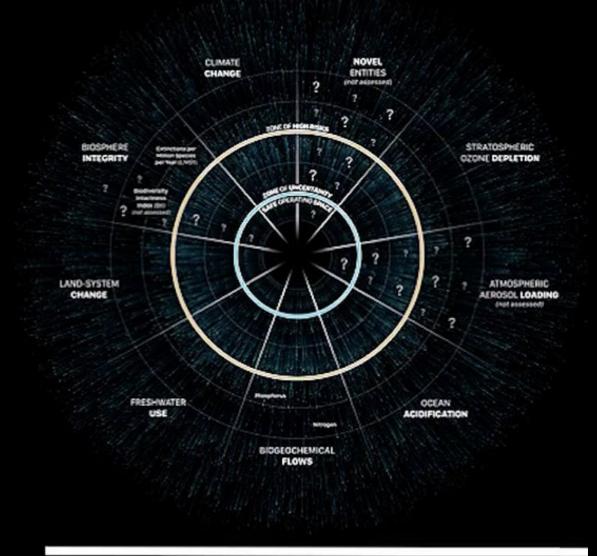
Impacts and risks for selected natural, managed and human systems

<u>ww.ipcc.ch/sr15/chapter/spm/b/spm2/?fbclid=lwAR06ZuL8dptwOkQs4Ktxpl8uCxo1PvSkqcHRz07Xs4kW-lNq3LZF</u>

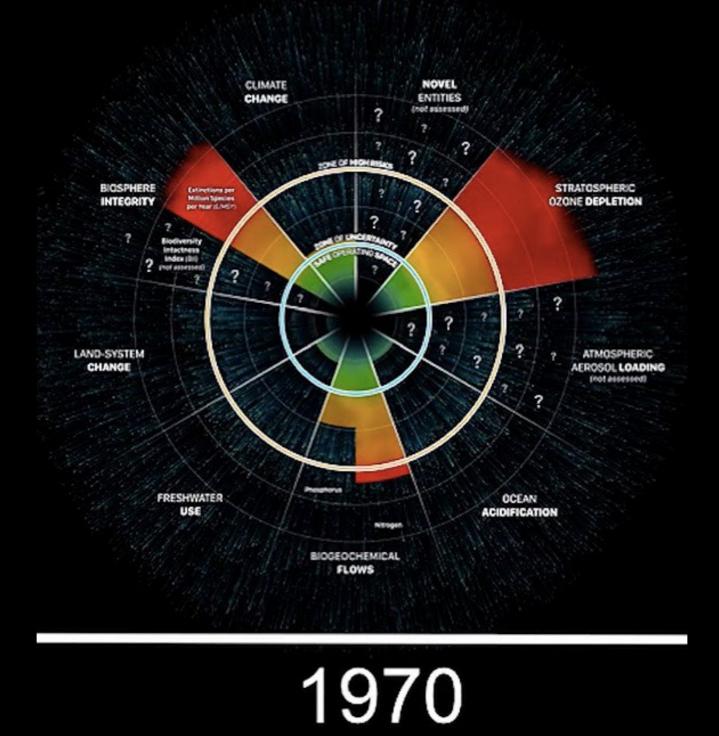
Är det möjligt?

- De flesta människor som har levt har levt hållbart!
- De som lever idag lever hållbart.
- Lyfta upp de fattigaste
- Sänka ned de rikaste

1800

Undgådd Tippingpoint

My vision 1.0

- Guide agency: 3 guides one office employee
- The Alpes, Canada, Iran, Russia, Japan, Chile, Scandinavia
- Heliskioperation
- To follow the winter year along

Min vison 2.0

Reasonable destinations

No flying

Sustainable food

Decreased consumption

